

Innspill fra medlemmer bidrar til gjennomslag

– Det er viktig for Legeforeningen å fremstå som en god, troverdig helseaktør. Med god hjelp av medlemmenes innspill får vi gjennomslag for mange av forslagene hos myndighetene, sier Jorunn Fryjordet.

Hun er avdelingsdirektør i avdeling for informasjon og helsepolitikk, og leder fire personer som jobber med helsepolitikk og fire som jobber med informasjon i Legeforeningen. Fryjordet er opptatt av at politikere og helsemyndighetene fatter sine vedtak basert på medisinskfaglige premisser og at Legeforeningen lykkes i å omsette faget i politikken verden.

– Legeforeningen ønsker hele tiden å være en pådriver for reformer og nye virkemidler. Vi jobbet for eksempel for å få innført en fastlegeordning, vi ønsket rusreform og vi sto på for pasientrettigheter. Godt helsepolitisk arbeid betyr større kunnskap og bedre ryggdekning for våre medlemmer, tillitsvalgte og organisasjonsledd, forklarer hun.

Avdelingsdirektør Jorunn Fryjordet er imponert over all den frivillige innsatsen som dyktige fagpersoner gjør for Legeforeningen. Foto Cecilie Bakken

Jorunn Fryjordet er imponert over hvor mye av sin fritid fagmiljøene og enkeltleger bruker på å gi foreningen innspill, informasjon og argumenter som igjen gir gode innspill til myndighetene. – Forslag til bedringer i helsetjenesten må bygge på kunnskap hos dem som vet hvor skoen trykker. Vi må sikre gode rammevilkår. Årlig koordinerer vi i helsepolitisk seksjon 50–60 høringer som ofte er faglig tunge og med et langsiktig perspektiv. Her får vi uvurderlige innspill fra våre mange organisasjonsledd og fagmiljøer, sier hun.

Ut i mediene

Avdelingsdirektøren er også opptatt av at budskapet når ut i aviser, radio og TV. Informasjonsseksjonen får hver dag henvendelser fra journalister som lurer på hva Legeforeningen mener om alt fra taushetsplikt til faglige spørsmål som om Legeforeningen vet om en flink kardiolog som kan fortelle hvilke faresignaler en bør se etter for hjerte- og karsykdommer.

– Legeforeningen er blant de organisasjoner som får flest henvendelser fra pressen, og vi ønsker å bli spurt. I fjor fikk vi 3 800 presseoppslag. I tillegg tar vi selv kontakt med presse for å tipse om helsepolitiske budskap, arrangementer og saker i Legeforeningen eller i underforeninger, og vi lager presseinformasjon, blant annet på det medisinskfaglige stoffet i Tidsskriftet, sier hun.

Fryjordet nevner som eksempler på medietips problemene med lange vakter på sykehusene og problemet med stor lege-

vaktbelastning i distriktene, som begge førte til medieoppslag. Oppfordringen hennes er at underforeningene holder informasjonsseksjonen oppdatert om alt som skjer.

– De som ønsker bistand for å få pressens interesse for arrangementer eller helsepolitiske budskap, kan bare ta kontakt, sier hun.

Faglig innhold

Avdelingsdirektørens skrivebord er fylt med bunker av høringssvar, rapporter, policydokumenter, årlige statusrapporter og dokumenter fra diverse utvalg som Legeforeningen deltar i. Fryjordet mener en viktig utfordring i Legeforeningens helsepolitiske innsats nå, er hvordan man kan bedre det faglige innholdet både på sykehusene og i primærhelsetjenesten.

– Hvordan skal vi skape entusiasme og glød, og få til faglig trykk? Det har vært mange strukturreformer hvor det faglige ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Vi må nå forbedre kvaliteten i helsetjenesten. Oppmerksomheten rettes i for stor grad mot støtteprosesser og i for liten grad mot kjernevirksomheten, sier hun.

Avdelingsdirektøren mener det er viktig at Legeforeningen har en kritisk rolle i forhold til myndighetenes helsepolitikk. – Helsepolitisk seksjon er opptatt av de forsømte områdene i helsetjenesten. Vi lager hvert år en statusrapport, som skal ha et annet perspektiv enn myndighetenes. Vi skal være en vaktbikkje, ha et nedenfra og opp-perspektiv, og lage en statusrapport ingen andre enn Legeforeningen kan lage, sier hun.

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Helsepolitisk påvirkning

Legeforeningens president kan stå i Dagsrevyen og kritisere kutt i pasientbehandlingen på sykehusene, mens hun så er mot obligatorisk underlivssjekk av jenter. Men hvordan formes helsepolitikken i Legeforeningen?

Terje Sletnes, seksjonssjef i helsepolitisk seksjon, forteller at Legeforeningen har gode prosesser for hvordan man kommer frem til helsepolitiske standpunkter.

– Det er et poeng for oss at vi skal innhente så mye informasjon som mulig fra våre medlemmer og underforeninger, for å kunne forberede en politisk sak i for-

eningen på best mulig måte. Behandlingen av høringer er et godt eksempel, sier han.

Hver uke mottar seksjonen høringer fra departementer, statlige etater og andre om nye lovforslag, rapporter og organisering. Eksempler er forslag om å utvide ordningen med pasientombud slik at den også gjelder for kommunenes helsetjenester, forslag om

å forlenge virketiden av lov om sprøyterom og forslag om salg av tobakksvarer under disk.

– Vi har et ukentlig møte med de øvrige avdelingene i sekretariatet hvor vi går gjennom høringene og vurderer hvilke som er relevante for foreningen. Så ønsker vi å få inn underforeningenes meninger, gjennom at høringssaken gjøres tilgjengelig for alle på våre nettsider. I underforeningene sitter det mange engasjerte, dyktige personer som gjerne kommer med innspill, og vi får som regel mange svar. Også fra de som ikke særskilt er bedt om å uttale seg,

Terje Sletnes.
Foto Cecilie Bakken

sier han. Sletnes forteller at den ansvarlige avdelingen går gjennom alle innspillene, og utarbeider et utkast til en felles uttalelse fra foreningen, som så behandles av sentralstyret.

– En viktig side er også å ha oversikt

over hva vi som forening eventuelt har hatt som politikk på området fra tidligere, sier han.

Etter at sentralstyret har vedtatt en høringsuttalelse, ses presidenten ofte på TV-skjermen eller hun høres i radio. Gjennom innspillene gitt fra underforeningene og politisk behandling i sentralstyret, har presidenten god dekning for Legeforeningens synspunkter, sier Sletnes.

Seksjonssjefen forteller at de også utarbeider policynotater på områder hvor det er behov for at Legeforeningen har en tydelig politikk. Hittil i år er det laget notater på forebygging av doping, legers adgang til bierverv, prioritering, lokalsykehus og sykefraværarbeid og legens rolle i dette. Alle notatene har vært gjennom en høringsrunde og er behandlet i sentralstyret.

– Policynotatene er korte og lett tilgjengelige notater om aktuelle helsepolitiske spørsmål. Leger som blir bedt om å holde foredrag, delta i debatter, trenger bakgrunnsinformasjon, eller ønsker å sette seg litt inn i spørsmålene, kan gå inn på «Legeforeningen mener» på Legeforeningens sider på Internett, og vite at dette er Legeforeningens vedtatte politikk, sier Sletnes.

Cecilie Bakken
cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Helsepolitisk seksjons arbeidsområde:

- høringer og policynotater
- årlige statusrapporter på ulike helsepolitiske områder
- forbereder saker til sentralstyret
- dialog og pådriverrolle overfor helsemyndigheter, andre organisasjoner, m.m.
- seminar for helse- og omsorgskomiteen på Stortinget
- oppfølging av ansattrepresentanter/konserntillitsvalgte
- helsepolitisk debatt på landsstyremøtet
- kontaktpunkt for regionsutvalgene
- holder foredrag, lager innlegg og kronikker
- deltar i ulike eksterne prosjekt og utvalg

Råd til leger i medienes søkelys

– Legen tok bare et kjapt blick på barnet mitt og sa det var influensa. Det var hjernehinnebetennelse, sier fortvilet mor i lokalavisen. Informasjonsseksjonen gir råd til leger som lurer på hvordan de skal håndtere slike saker.

Ellen Juul Andersen.
Foto Cecilie Bakken

Ellen Juul Andersen, informasjonssjef i Legeforeningen, forteller at seksjonen med jevne mellomrom får henvendelser fra leger som forteller at avisen kommer til å slå opp en pasientsak. Legene lurer på hva de kan si av hensyn til taushetsplikten. Informasjonssjefen sier at

legen ikke kan si noe om pasientsaken med mindre pasienten samtykker i å oppheve taushetsplikten. Slikt samtykke bør gis skriftlig, slik at man også er bevisst på hvilke opplysninger samtykket omfattes av.

– Selv om du får samtykke, bør du ikke kommentere noe utover de opplysninger pasienten selv gir. For eksempel kan du ikke si at pasienten sier dette fordi han har psykiske problemer, når saken gjelder et brukket ben. Gjelder det feildiagnostisering, kan det være greit å opplyse om hvilke undersøkelser du gjorde og gi kommentarer om hvorfor det kan være vanskelig å bedømme symptom-bildet, understreker hun.

Må bruke skjønn

Legen må bruke sitt medisinskfaglige skjønn på om pasienten har oppfattet

hvordan opplysninger fra journalen kan ramme ham eller henne.

– Før legen snakker med pressen, bør vedkommende alltid ha et møte med pasienten og gå gjennom journalen for å forklare hva som står der, så ikke pasienten får overraskelser. Journaler skal aldri utleveres til journalisten direkte. Den må oversendes til pasienten, som så kan viderefremme, sier hun og viser til at seksjonen har heftet *Legen og pressen* som leger kan få tilsendt.

Hun forteller at en del leger kan få inntrykk av at mediene har oppmerksomheten rettet sterkt mot feilbehandling og uheldige hendelser, men hun understreker at det viktige er at det som skrives, faktisk er riktig.

– Det kan være en fordel å si ja til å kommentere en sak, såfremt det er mulig å få samtykke til å oppheve taushetsplikten. Saken kommer som regel på likevel, og du har anledning til å gi leserne et bilde av kompleksiteten i situasjonen. De generelle problemene med å stille riktig diagnose kan for eksempel komme klarere frem, mener hun.

Juul Andersen sier journalister stort sett er greie med leger. Men noen kan oppleve det annerledes fordi de er ukjent med å være intervjuobjekt og blir spurt om hvordan de har håndtert en konkret sak.

Informasjonssjefen er opptatt av at leger bør stille opp når pressen ringer om medisinskfaglige saker.

– Mediene skriver stadig mer om helse og velvære, og vi har fått en mer utdannet befolkning. Det er et stort behov for at legene stiller opp, så befolkningen får kvalitetssikret helseinformasjon, sier hun.

Hold oss informert, oppfordrer hun.

Cecilie Bakken
cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Informasjonsseksjonens arbeidsområde:

- medie henvendelser
- pressetjeneste på artikler i Tidsskriftet
- aktuelt i foreningen i Tidsskriftet: informerer medlemmer om hva som skjer i Legeforeningen, arrangementer, møter, sentralstyresaker m.m.
- skriver saker til www.legeforeningen.no
- råd og tips for hvordan man skal svare på faglige medie henvendelser
- rådgivning når en lege havner i medienes søkelys
- pressehjelp til arrangementer i regi av Legeforeningen eller underforeninger
- grafisk design og kommunikasjonsprofil for Legeforeningen
- kontakt med Akademikerne og andre organisasjoner, myndigheter m.m.